

DATOS IDENTIFICATIVOS

Ética e deontoloxía profesional

Materia	Ética e deontoloxía profesional			
Código	P02G110V01902			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Caruncho Michinel, María Cristina			
Profesorado	Caruncho Michinel, María Cristina			
Correo-e	caruncho@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia de Ética e deontoloxía profesional tenta ofrecer aos alumnos e alumnas os elementos instrumentais e conceptuais básicos para o achegamento á Ética. Proporcionarlle aos alumnos e alumnas os conceptos fundamentais para a comprensión de textos relacionados coa Ética. Analizar, sintetizar e valorar criticamente as diferentes teorías da Ética propostas no programa e a posibilidade de aplicalas á realidade actual da sociedade e do ámbito educativo. Motivar ao alumnado sobre a importancia que a formación ética pode desempeñar no seu traballo profesional e na formación da súa personalidade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer os desenvolvementos da psicoloxía evolutiva da infancia nos períodos de 0-3 e 0-6.	D1
Saber promover a adquisición de hábitos en relación coa autonomía, a liberdade, a aceptación das normas e dos lindes.	B5 C5
Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.	B3 C5 B4 C6 C12
Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan a educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostible.	D1 D14
Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as creencias e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.	D12 D13 D19
Capacidade de analizar e sistematizar a información, e administrar e ser responsable do seu propio traballo.	D1 D6 D13 D14 D15
Capacidade para investigar, analizar, avaliar e utilizar o coñecemento actual.	D1 D6 D8 D15
Habilidade básica para defender en público as súas opinións	D3 D17 D18 D20
Saber distinguir moral e ética, e coñecer os rasgos formais básicos do discurso ético. Coñecer os desafíos máis destacados plantexados á ética como proposta normativa universalizable e as principais directrices metodolóxicas seguidas na resolución de controversias morais. Coñecer as claves para entender e valorar as principais teorías éticas normativas, as dificultades de xustificación de determinados principios morais, así como as claves para entender e valorar destacadas propostas éticas de resolución de conflitos morais que preocupan á sociedade do noso tempo.	D1 D6 D7 D13 D15
Capacidade para recoñecer e analizar criticamente argumentos éticos de nivel básico e para recoñecer as cuestións esenciais que subxacen ás controversias morais que persisten nas nosas sociedades.	D1 D13 D14
Capacidade para afrontar autonomamente os problemas que suscitan as teorías éticas e consideralos un reto para a súa propia forma de pensar.	D13 D14 D22
Capacidade para recoñecer a relevancia e utilidade social da ética e de recoñecer as constantes implicacións éticas que ten a práctica educativa e tomar conciencia das mesmas.	D14 D21
Capacidade de consolidar unha identidade docente ética, comprometida coa súa rresponsabilidade social no contexto educativo.	D14
Habilidade para xestionar e resolver conflitos, dilemas e problemas éticos vinculados á tarefa educativa.	D7 D9 D14 D18
Contribuir á reflexión sobre a autonomía profesional do mestre.	D13 D14
Contribuir á promoción das melloras prácticas da profesión educativa.	D14

Contidos

Tema	
I.- Introducción: a formación moral e o ámbito educativo.	1.- Introducción ás teorías do desenvolvemento moral. 2.- Modelos de educación moral.
II.- Ética e moral: aproximación conceptual.	3.- A moral: bases socio-antropolóxicas da moral. 4.- A Ética: teorías e problemas de fundamentación.
III.- Razóns éticas, razóns para a Ética.	5.- A Ética e os seus lindes. 6.- Deontoloxismo vs. Teleoloxismo. Teorías éticas contemporáneas.
IV.- A Ética Aplicada	7.- Introducción ás Éticas aplicadas. 8.- Principios morais e casos prácticos.
V.- Ética, educación e Dereitos Humanos.	9.- Ética da diferenza. 10.- Ética e democracia. 11.- A xustiza: ética, cidadanía e desenvolvemento.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	5	5	10
Estudo previo	0	20	20
Lección maxistral	28	30	58
Seminario	8	0	8
Traballo tutelado	5	30	35
Estudo de casos	5	12.5	17.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentación	Presentación e exposicións dos traballos desenvolvidos individualmente e/ou en grupo
Estudo previo	Repaso e estudo das nocións introducidas nas sesións teóricas e seminarios. Lectura e recensión crítica de materiais propostos para a aprendizaxe
Lección maxistral	Método expositivo. Lección maxistral dos contidos teóricos da materia.
Seminario	Resolución de dúbidas que se lle presenten ao alumno/a no proceso de aprendizaxe, e apoio na elaboración dos traballos individuais e/ou en grupo.
Traballo tutelado	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo sobre algún aspecto do temario titorizados polo profesor/a.
Estudo de casos	Plantexamento e resolución de supostos prácticos que, individualmente e/ou en grupo, deberá desenvolver o alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Titorías en grupo e/ou individuais para a resolución de dúbidas que se lle presenten ao alumnado no proceso de aprendizaxe e na elaboración de traballos.
Seminario	Titorías en grupo e/ou individuais para a resolución de dúbidas que se lle presenten ao alumnado no proceso de aprendizaxe e na elaboración de traballos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Presentación e exposición de traballos elaborados individualmente e/ou en grupo	40	D1 D3 D6 D9 D13 D15
Estudo de casos	Estudo, análise e debate sobre casos prácticos vencellados ao temario da materia	20	D1 D3 D6 D13 D15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame da materia.	40	D1 D3 D13 D15 D19

Outros comentarios sobre a Avaliación

MOdelo A (avaliación continua):O alumnado ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia, a avaliación continua da materia permitirá ir adquirindo co traballo cotidian a puntuación . Segunda convocatoria: de non ter superada algunha das probas ou actividades obxecto da avaliación, poderán recuperarse na convocatoria de xullo. As cualificacións obtidas nos apartados estudo de casos e análise de situacións e presentacións e exposicións dos traballos manteranse para aqueles alumnos que vayan facer o examen na segunda convocatoria. De non ter superada a materia na

primera convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. As datas oficiais dos exames poden consultar na web da Facultade, no apartado Organización Académica <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php>). Todo alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante o modo en que se establezca na guía docente).

MOdelo B (avaliación global): O estudantado que non asista regularmente á clase terá que realizar un exame final de toda a materia.

Na segunda convocatoria procederase ao mesmo sistema de avaliación.

toda copia o plaxio será valorada cun 0 na parte que se produza.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MORATALLA, A. Domingo:, **Ética para educadores.**, 1ª, PPC, 2008

CAMPS, Victoria, **Breve historia de la Ética**, 1ª, RBA, 2013

GARCÍA LÓPEZ, R., JOVER OLMEDO, G y ESCÁMEZ SÁNCHEZ, J., **Ética profesional docente**, 1ª, Síntesis, 2010

GUERRERO, A., **Apuntes de filosofía moral**, 1ª, Playa de Akaba, 2010

MARTÍNEZ NAVARRO, E., **Ética profesional de los profesores**, 1ª, Desclée de Brouwer, 2010

PÉREZ GÓMEZ, A., "Aprender a educar. Nuevos desafíos para la formación de docentes". **Revista Universitaria de Formación del Profesorado**, Vol. 24. Nº 2, 2010

FUENTES, J.L., **Ética para la excelencia educativa**, Síntesis, 2019

Bibliografía Complementaria

HERRERA GUIDO,R (COORD), **Hacia una nueva ética**, 1ª, Siglo XXI, 2006

VILLAR MARTIN, j, **Alagunas ideas claves sobre ética aplicada en educación**, ISSN2013-2352, IPSE, 2015

Recomendacións

Outros comentarios

Recomendase o traballo continuado para a avaliación da materia